

3D-puzzle met verrassingen

Rietveld Architects New York ontwierp een - inmiddels bekroond - kantoorgebouw voor PricewaterhouseCoopers en advocatenkantoor CMS Dercks Star Busmann. Odeon Architecten startte al bij de aanvang van de bouw met het interieur van het pand, en kon daardoor een verrassende draai geven aan deze combinatie van cellenkantoren en gedeelde ruimtes.

Eva Vroom • Fotografie: Arthur Sevestre

De bibliotheek van CMS

Het markante gebouw in het Utrechtse Rijnsweerd bestaat uit een kern met daaraan vier vleugels, die met elkaar verbonden zijn om meer kantoorruimte te creëren. Dat was nodig, want de firma's die het pand zouden betrekken -PricewaterhouseCoopers en CMS Dercks Star Busmann advocaten- hadden behoefte aan veel kantooroppervlak. Behalve traditionele cellenkantoren stond er een aantal gedeelde ruimtes op het verlanglijstje, te beginnen met de royale entree van het gebouw. Hier biedt de grote halfronde balie aan beide uiteinden plaats aan de receptie van de bedrijven. Links van de entree, die ruimschoots profiteert van daglicht, bevindt zich een hal die toegang geeft tot de liften en het trappenhuis. Wat in deze centrale ruimte direct opvalt is de lange rode linkerwand, waar de deuren in nissen zijn weggewerkt om het beeld rustig te houden. Architect Peter Bouw van Odeon Architecten: "Rijk Rietveld, die het gebouw ontworpen heeft, wilde een ingetogen exterieur en interieur, met als uitschieter deze rode wand. Wij waren het ermee eens om het ook binnen ingetogen te houden, maar we hebben door kleuraccenten het geheel wat herkenbaarder en frisser gemaakt." Op de begane grond bevindt zich ook een koffiecorner, met boven de royale leestafel kingsize hanglampen van Ingo Maurer. De blik valt direct op het groene zit-element, dat ontworpen werd door Odeon Architecten en dat vanwege de omvang ter plekke gemontereerd moest worden.

WENSEN

Gerard van de Wijdeven, bouwmanager van Odeon, deed de bouwkundige en financiële begeleiding van het project en had zo doende het meeste contact met de opdrachtgevers. "We zijn al vroeg bij het proces betrokken, zo werken we het liefst, dan kunnen we de voorzieningen al in de ruwbouw aanbrengen. De indeling van het pand lag nog niet vast, die hebben we samen met de opdrachtgevers kunnen bepalen." De wensen van beide opdrachtgevers wat betreft de inrichting waren duidelijk. "Ze wilden een cellenkantoor. Voor PWC hebben we vier-, twee- en eenpersoons kamers gemaakt. CMS was als eerste betrokken bij de ontwikkeling van dit pand. Het voordeel van dit soort opdrachtgevers is, dat ze hun lijstje van wensen en eisen al bij aanvang hebben opgesteld." Op dat lijstje stonden naast afgesloten kamers ook open ruimtes. Behalve de al genoemde entree en koffiecorner zijn dat het restaurant en het auditorium met een bar ernaast. Deze ruimtes worden gedeeld door CMS en PWC.

Hoewel er meerdere bedrijven in het gebouw huizen, is gezorgd dat het beeld qua inrichting over de hele linie ongeveer hetzelfde bleef. In het kantoorgedeelte ligt overal vloerbedekking, 'Kaya' van Desso, en zijn steeds dezelfde plafond- en wandsystemen toegepast. Er is >>

De entree, met opvallende rode wand

PWC koos voor afgeronde hoeken

Het restaurant is het meesterstuk

wel enig onderscheid gemaakt op het gebied van kleur en materiaalgebruik; zo verschillen de kleuren in de gangen per firma en is bij PWC gebruik gemaakt van heldere glaswanden, terwijl bij CMS de wanden van ondoorzichtig 'masterpointglas' zijn.

INDELING

Lopend door de gangen openbaart zich geleidelijk de structuur van het pand. Alle kantoren liggen aan de schil van het gebouw, dat rondom twee grote lichthoven is opgetrokken. Het gebouw kent drie zones: de openbare, gevormd door de entree en de koffiecormer op de begane grond, de gedeelde ruimtes van PWC en CMS en tenslotte het kantoorgedeelte van de bedrijven afzonderlijk. PWC en CMS zitten op de verschillende verdiepingen ieder in een eigen vleugel. In de lange gangen van deze vleugels zijn door middel van nissen onderbrekingen aangebracht, om ze minder eentonig te maken. Per verdieping zijn er vier pantry's, gelegen op de hoeken.

De bedrijven hadden ieder hun eigen wensen voor het kleurgebruik en de afwerking. Zo koos PWC bij de printruimtes en de pantry's voor afgeronde hoeken in plaats van rechte. Een indrukwekkend staaltje woekeren met de beschikbare ruimte vormt de bibliotheek van advocatenkantoor CMS. Die bevindt zich op meerdere niveaus, onderling verbonden door trappen die in samenwerking met Rietveld Architects werden geplaatst. Bouw: "CMS wilde een bibliotheek, maar had geen ruimte, dus hebben we de vide gebruikt." Het bleek nog een hele klus, want de vloeren moesten extra gewapend worden om het gewicht van al die boeken te dragen, en er ging flink wat rekenwerk gepaard met het inpassen van de vele meters boekenkasten. "Er is nogal wat aan vooraf gegaan, maar nu ziet het er heel logisch uit" concludeert Bouw met zichtbare voldoening. Ook voor het auditorium is een creatieve oplossing gevonden: een brede, ondiepe ruimte, die door middel van een paneelwand (Vescom bekleding) in tweeën gedeeld kan worden.

Alle apparatuur en aansluitingen zijn weggewerkt in de wanden en in het meubilair, dat door Odeon Architecten werd ontworpen. Opvallend is de achterwand, die voorzien werd van kleine, onregelmatig aangebrachte vensteropeningen met gekleurd glas erin.

Dezelfde vensters zijn zichtbaar vanuit het lager gelegen restaurant, waar ze nog sterker in het oog springen. Naast het auditorium bevindt zich de bar, die is ingericht als 'bruine kroeg' met een koperen rail langs de toeg. Bouw: "De bar is vrij klein, daarom kunnen de wanden open om de ruimte eromheen erbij te betrekken wanneer dat nodig is".

MEESTERSTUK

Het mooiste is voor het laatst bewaard: het restaurant, te betreden via het zelfbedieningsbuffet, ook ontworpen door Odeon. Het restaurant mag gerust het meesterstuk van het gebouw genoemd worden. Want waar de bibliotheek een vernuftig staaltje puzzelen binnen een beperkte ruimte is, valt het restaurant op door welhaast monumentale afmetingen. "Het was de bedoeling om de mensen die in dit gebouw werken, tijdens de lunch even in een totaal andere wereld te laten komen" aldus Bouw. "We hebben veel aandacht besteed aan het restaurant: zo hebben we in de vloer een kunstwerk laten ingieten, een traject van een half jaar, in samenwerking met de opdrachtgevers." Van de Wijdeven: "Nadat het schetsontwerp voor de vloer goedgekeurd was, hebben we een tekening op schaal gemaakt. Aanvankelijk wilden we het patroon zelf in de vloer gieten, maar we kwamen er al snel achter dat we dit beter konden overlaten aan de vaklui van Bolidt. Bouw: "We hebben uitgetekend waar het patroon moest komen, en aanwijzingen gegeven over de dikte van de lijnen. We zijn erg tevreden over het resultaat." De keuken is 's avonds dicht, maar wie dan trek heeft kan nog terecht in de 'snackcorner', handig weggewerkt in een nis naast de trap. Hier bevindt zich een heuse automatiek, waar fruit en ander gezonds uit de muur gehaald kan worden. Omdat de grote ruimte van het restaurant al overdonderend genoeg is dankzij de hoogte en de vloer, is het kleurgebruik verder rustig gehouden. De lange tafels, eveneens ontworpen door Odeon, scharnieren om hoge kolommen (nodig voor de constructie) en maken het zo eenvoudig om de opstelling van het meubilair te wijzigen. De verlichting bestaat uit strakke buizen die de structuur van het plafond volgen en grote hanglampen, de 'No Fruit' van Dark, als echo van de ronde dakvensters. Wie het restaurant verlaat, kan via een brug met zicht op de entreehal oversteken naar de vergaderruimtes. Hier is goed te zien dat Odeon Architecten zich tot in de details met de inrichting bezighoudt: de ruimtes zijn door middel van belettering op de glazen wanden genoemd naar grote Europese steden. Bouw: "Nu kijk je via de ramen nog uit op de lighthouse en de fietsenstalling, dat leidt af. Daarom willen we foto's van de skylines van deze steden op de ramen aanbrengen. Het gaat ons om het totaalbeeld en dat moet perfect zijn." π

Het bekroonde gebouw

Legenda:

Architect: Rietveld Architects

Interieurarchitect: Odeon Architecten

Projectmeubilair: Samas

Verlichting: Louis Poulsen, Dark en Ribag

Interieurbouw: Gielissen Neos en Erco

Plafonds: OWA en Ecophon

Gietvloer: Bolidt

Systeemwanden: Maars Group

Keuken en uitgifte: Leventi

Oppervlak: 28.000 m²